

BCU Cluj **Nro. 18.** Central University Library Cluj

**A' FELS. R. CSASZARNAK ES A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBOL.**

*Kelt Bétsben Pénteken Augustusnak 27-ik napján,
1800-ik esztendőben.*

B é t s.

Kedvetlen újsággal kell a' Magyar Hirmondó Olvasóinak szolgálunk. Annak érdemes Írója *Kerekes Sámuel* Úr, nyolcz napig tartott súlyos nyavalyája után tegnap előtt, úgymint, e' most folyó hólnapnak 27-ikén, viradtakor, 3 és 4 óra közt meg halálozott, és tegnap dél után holt tette el is temettetett. Előre képzellyük, hogy azok, kik gyökeres, a' hosszas gyakorlás által ki palérozott, s nem minden bokorban találtatható penájában gyönyörködtek, ezen jó hazánkfiának nem vélt halálát, szivekből fogják sajnálni. Hogy-e a' zöldellő eröss, és magoknak számos eszten-

döket ígérhető előfáknak így vagyon dolgok, mit nem varúatnak a' gyakorta való telti erőtlenségeknék terhe miatt ingadozók magokra.

Minden felől a' fok tűz támadásról való hírek kedv-telemtik füleinket. Leobenben, Alsó Austriának középizerü helységében, melly az ennekelőtte 3 elztendővel, Bonaparte Fő Conzullal szerzett praeliminaris bekésség által, e' világi történeteknek könyvében nevezetessé lön, e' most folyó hólnapnak 18-ikán, három fertálykor 9 órára, egy igen veszedelmes tűz támadt, 's kevés minutum alatt egynéhány házat meg is eméltett. Mindenfelől, a' szomszéd helyleg-ekből, nevezessen pedig Bruckból és Gößbál, te egeftől futottak az emberek a' Leobenieknek segítségére.

Az ezen folyó hólnapnak 19 ik napján olly rendkívül való hévség volt itten, a' minémü az ide való Cs. és Kir. vizsgáló toronyban még sáha fém tapasztaltatott, mellyen annyival inkább bámulni lehet, hogy mind a' múlt *Julius* hólnapja, két napot ki vágén, mind e' most folyó *Augustus*nak elsőb napjai igen mértékletesek voltak, úgy hogy, ezen hólnapnak 8 ikán, 3 óraker délután, a' melly idő pontvában leg nagyobb nyári hévség szokott lenni, a' Reaumur Thermometruma szerént 14 és fel gradusnál tovább nem ment. De attól fogva 11 ik Augustusig 2 grádusnál; 11-iktől fogva 15-ikig 1 gradusnál nevedett; és 16-ik Augustusban, délután 3 óraker 26 $1/2$ grádusra nevedett a' hévség. A' következő napon 24 $1/5$ gradusig ugyan alább ment, de 18-ikán ismét 27 $1/5$ gradusra; 19-ikben délután 3 óraker 28 $1/6$ 4 óraker 28 és $1/2$ re hágott fel. Ekkor lüü fekete felhők vonván bé az ég kárpitját, egy kevés ég dörgélt is okoztak; de azok is csak hamar el oszolvan, meg nem híve-

sítették a' levegőt úgy, a' mint kívántatott volna, és a' következett napon, ismét 26 1/2 gradusra lépett a' hévség, mellynek Augustus 21-ikén, egy kevés előkövetkeztén, vége lön. — Nagy hevség tapasztaltatott ugyan 1797 ik esztendőben, Julius 31 ik, és Augustus 19 ik napjain itten, úgy annyira, hogy a' midőn a' hazból ki ment az ember a' szabad levegő égre, mintha fült kementze eleibe ment volna, olly nagy hévség ütötte meg; ennél is nagyobb hévség tapasztaltatott 1782-ik esztendőben, Julius 17-ik napján; de egyiket sem lehetett, a' meteorologica tapasztalások szerént, az ezen folyó hólnapban vólt hévséghez hasonlítani. — *Franciaország* 31 és 1/2 gradusra lépett; következésképen szörnyebb vólt, mint nállunk.

Nagy Británia.

A' Parlamentumnak félbe szakadt gyűlései October 7 ik napján fognak ismét el kezdődni, akkor el fog válni, leszen e' békeffég a' Fr. Republikával, avagy nem? — *Pitth* minifter maga is saványú vizre ment. — A' Londoni fő Polgármester reá nem vehette a' várasnépet, hogy a' békeffégért esedezzenek a' Királynál.

A' jelenvaló környülállások közt egyetlen egy Auglus hajó sem mérészel Dániába menni, attól tartván, hogy tromfal fogják a' Dánusok a' tromfot vissza ütni. — A' közép tengerben 18 ezer emberből álló hadi népe vagyon Angliának és ujjban több seregek vettek az oda való menetelre parantsolatot. Sok ágyú golyóbisok, bombik, ágyú vonó lovak 's több efélek küldettek oda. Hová, és ki ellen fogazon ármadia küldetni, *Majorka*, *Korszika*, vagy Fr. Országnek déli tartományai, vagy talán az Egyiptomban lévő Francziák ellené ki fogja az idő nyilatkozni.

tatni — Alhatatossan el tökélllette azt a' *Londoni* miniflerium magában, hogyha halznos és di-
tsöfféges békefféget nem köthet a' Fr. fő kórmány-
székkal, meg kettöztetett erővel fogja az ellenek
való háborút folytatni. Igy szölluak a' *Londoni*
ni miniflerialis levelek.

Ellenben másként gondolkoznak a' minifte-
riummal ellenkezők, 's azt mondják, hogy addig
bosszontyák az Anglus minifterek az északi Ha-
talmasságokat a' tengereken, hogy azok is meg
bosszonkodnak, és sem az *Albis* folyóvizébe, sem
a' *Balticum* tengerbe bé nem botsátják az Anglus
hajókat, és így, semmivé teszik a' *Brittusokuak*
szárazon való kereskedéseket.

Az északi Amerikai Statusok is meg hülni
láttatnak *N. Britannia*hoz való hajlandóságok-
ban. A' *Londoni* közönséges levelek önnön ma-
gok meg vallyák azt, hogy az Amerikai Con-
gressusnak mostani Elöülöje *Adáms*, a' ki ennek-
előtte nagy idegenséget mutatott a' *Francziák*
eránt, most a' maga fia által, a' ki kö-
vetséget visel a' *Berlini* udvarnál, 's nagy
esmérettségben völt *Siéyes* Senatorral, proselytus-
sá tétetett, és már most ellenkezőképen gondol-
kozik a' Fr. Respublikáról, mellyet leg előben
is az által nyilatkoztatott ki, hogy a' *Hagában*
völt Amerikai követtet *Murrayt* oly fel tétellel
küldötte *Párisban*, hogy e' két Respublikák közt
egy időtöl fogva uralkodott villongást a' legjobb
móddal intézze el. Mivel mindazáltal már an-
nakelőtte az Amerikai szabad Statusok szoros al-
liantziára léptek a' *Londoni* udvarral, és mivel
ennek tengeri nagy erejétöl tartanak, nem bátor-
kodtak a' fent nevezett követnek a' Fr. Respub-
likával való alkudozásra határozhatatlan hatal-
mat adni.

Azokat a' *Hollandiai* Regementeket, a' mely-
lyek az *Orániai* herczegi Ház mellé állottak, és

a' *Wight* nevezetű szigetben kvártélyoznak, Augustus kezdetében az Orániai örökös herczeg megmustrálván, új zászlókat adott azoknak, 's egy szép beszédet mondván előttök, olly ki nyilatkoztatást tett, hogy nem sokára táborba fognának szállani.

Frantzia Respublika.

A' Párisi közönséges levelekben egy olly levél olvastatik, melyben *St. Priest* arra inti és serkentti XVIII. *Lajos* nevében a' Fr. emigransokat, hogy azoknak nyomdokaikat, a' kik hazájokba vissza tértek, ne csak ne kövessék, hanem inkább vala mint a' Nemesség, úgy a' Papság is gondolja azt meg, hogy ha ők is vissza térnének honnyaikba, semmiivé tétetődne a' Fr. Királyt thronus, és az ő, 10 esztendőök el forgása alatt magoknak keresztelt ditsőségek egészlen homályba borúlva,

A' Párisi Catholica templomokban 9 napig tartó közönséges buzgóság tartatódott az elsőért, és a' bő takarodásért. Franciaországban is sok tűz támadás esik, kiváltképen az erdőkben, nevezetessen a' Rénusi Osztályokban. Sok helyen semmi ivó viz nem találtatik a' nagy szárazság miatt, a' heverő marhanak nints mit enni a' mezőségen.

A' 4 ik Augustusi officialis újság levélben a' *Moniteurben* következő cikkely olvastatik; *Lauriston* brigada *Commendans*, az első Conzulkanak Adjutánsa vissza jövéen Belle-Isleből (a' Gasconiai tengernek Kis-Britanniával által ellenben fekvő kis, de igen termékeny szigetjéből), azt beszéli, hogy mind az oda való lakosok, mind az ott lévő Francia katonaság kézfzen várják az oda ki szállani igyekező Brittusokat. *Guilot* General, igen

nagy talentomú és érdemű hadi tisztt, a' ki Tulon-
nak Anglusoktól lett vissza vételében nagy elzköz
vólt, igen jó rendbe szedte ott a' hadi szolgálata-
tot. Sok katona a' 81-ik fél brigadából, a' kik
Angliában fogfágban vóltak, és még most sem
felejtetik el a' velek való rossz bánati, 's ki-
vánnyák, hogy nékiek alkalmatosságot szolgáltas-
anak az Anglusok a' magok vitézségeknék meg-
mutatására, de még ekkorig semmi próbát nem
tettek az azon szigetet zarva tartó Brittusok.

Mintegy 40 személyt törölttek ki a' Conzu-
lok az emigránsok listromából olyanokat, a'
kik a' pártos Vendeistak közt vóltak. — Most
upobbak a' kik a' külföldi Agenssityjában a' Claj nap-
nyugoti tartományokban, a' kik ismét fel akar-
ják azokban a' hazafiak közt való háborúnak
tüzét gerjeszteni, de keveset bóldogulnak, semmi
okok nem lévén az oda való lakosoknak a' Fő
Kormányfizek ellen való békételenségre, papja-
ik, templomjaik, és vallásbeli minden szabadsá-
gok vissza engedtetvén nékiek. — *Dol* környé-
kén 10 vagy 12 haranjából álló banda kobor-
lott imide amoda, a' kik ellen regularis, és pol-
gár katonaság küldetvén, egynehányat meg öl-
tek közzülök; a' többit *Mondalban* fogták el.

Helvétzia.

A' Helvétziai Directoriumnak azon hivatal-
beli Jelentésében, a' mellyet Augustus 7-ik napján
a' két törvényhozó Tanátshoz küldött, igen gyá-
szos fellékkal ábrázoltatik le ezen hajdan virág-
zó Köz Tarsaságnak revolutió kezdetétől fog-
ya való forsa. „Ez az új alkotmány, úgymond,
sem a' Respublikatermészetéhez nem illik sem a' nek
eszközei nem vóltak a' tzelhoz alkalmaztatva.

Senki sem állott azért jól, tele volt lyukakkal és ellenmondásokkal, senkinek vagyona és személye nem vőlt elegendő bátorságban; a' közönséges tisztviselőknek izámtalan soksága, sem a' maga jussait, sem kötelességeit nem érteite, minden közönséges hitel elromlott, 's minden felől csak a' sok Status szükség-ei hordattak elő, a' mellyeket soha ki nem lehetett elegíteni illendöképen. — Meg a' közönséges ispotályok is meg foztattak szükséges tápláltatásokról, régiól fogva semmi fizetést nem vettek az egyházi és Oskolabeli Tanítók; a' hazafiúi buzgólag és közjó munkálódásban való serényleg helyett hidegség 's részre való szakadás foglalta el a' szívüket, csak annyi betsben tartattak az új törvények *Beint Glogó Centrá hivatatosúy, és bary Chá* természetére szerént restes nem lett volna a' nép, már régen meg emesztette volna egymást, egészlen öszve omlott volna a' Respublika alkotmánya.

„Az új törvénytévő testnek tagjai minden nap gyüllést tartanak, legelső gondját is egy új, és a' nemzet characteréhez illő Constitutiónak készítésére fordította, 's azon iparkodik, hogy a' két esztendőől fogva fabricált számos törvények közzül, ki szedegethesse a' leg alkalmatosabbakat. — Gyülléseit sem tartja közönségesen. Az ezen jolyó hólnapnak 7 ikén hivatalyaikból le hányt Tanácsosok közzül ismét próbát tettek az újrevolutiónak meg akadályozására. Minthogy zárva vőlt a' Tanács gyüllésnek szokott helye, közzülök mintegy negyvenen egy vendég fogadó házoan tartottak gyüllést. *Suter* álhatatoslágra, és a' hazért teendő áldozatokra serkengette ex tizti társait; *Spengler* és mások ellenkező értelembe voltak, azt moudván, hogy boldonság vőlna az ösztön ellen rugodózni, minden ellentállas hazafiak közt való

gyűlölféget, villongást, 's talán háborúsígot is
szülhetne, és hogy az ott lévő Fr. követ Reinhard
polgár törvénytelennek fogja gyűlléseket tartani.
Ezen annyira meg bosszankodott Suter, hogy Speng-
lert nyúlsvivü 's haszontalan embernek nevezte;
végtére mind ő, mind több ex képviselő társai szé-
lyel oszolván, a' közönséges kasszához mentek, ki
fizeték magoknak még hátralévő tizedéseket, 's
kiki felfedvén 's vévén sátorfáját, fok dulás-fu-
las közt honnyába ment.

Ez a' Helvétziai új revolutió, a' mellyről
már egynéhányszor szólottunk, minden láрма 's
zenebona nélkül ment végbe, mellyet leg inkább
a' Bernában lévő Fr. Generalisnak Montjoisyn-
nek köszönhetni, a' ki jó előre méltette a' szük-
séges rendelkezéseket. A' köz népek tettzeni lát-
tatott ez a' változás, A' maga hivatallýába bé-
iktatott új végre hajtó Tanács, mindjárt más
nap egy hirdetményt küldött Helvétziának lako-
sihoz, mellyben fontos okokkal meg mutatván a'
meg történt változásnak szükséges voltát, egymás
közt való egyeffégre, felebaráti szeretetre, tsen-
dességre, és az Előjárók eránt való bizodalomra,
's engedelmességre intette és kérte őket. — Sep-
tember 14 ik napján közönséges áhatatosság fog
ezen szerentélsen végbe ment új revolutióért tar-
tatni.

Batava Respublika.

Ez a' Francia revolutió alatt nagyon meg-
romlott Köz Társaság avval a' reménységgel táp-
lally magát, hogy a' Német Birodalom és Fran-
cziák közt szeresztendő békeességben az is bé-
fogna foglaltatni. Az is jó leszen ugyan, de nem
elég a' szegény Belgák vigasztalásáa, a' kiket

minden Indiai örökségeiktől, kereskedéseiktől, s flottaitól meg fosztott Anglia; tehát egyedül az Angliával való jó békeség által lehetnének ők boldogok, kiváltképen hogyha minden coloniaiakat vissza nyerhetnék. Ezen Országban ezen folyó esztendőbeli költségek 80 millió forintra tetődik, holott lég fellyebb 34 millió szokott esztendőnként való jövedelmek lenni; tehát vagy ismét költsön pénzt kérni, vagy rendkívül való adót kell nékiek magokra vetni. — A' *Texeli* kikötő helyet még most is zárva tartják a' Brittusok, se ki se bé nem lehet menni.

Az *Amsterdami* és *Rotterdami* Tárakban 20 línea hajók építettek egy esztendőtl fogva, de se fegyver, sem ember nincs még rajtuk. — *Deist* városában két olly hamis verbuálók fogattak el, a' kik legénységet akartak az Oraniai Herceg hadi szolgálatyára verbuálni. Mind a' kettőt fel akasztották. A' ki szállani igyekező Brittusok ellen meg tette a' Kormányzék a' szükséges rendelkezéseket.

Ezen Respublika hadi seregeinek jobb része Északi Hollandiában fekszik, a' mellyek szüntelen az oda való kikötő helyeknek erőssítésében foglalatoskodnak. A' Fr. seregek többnire mind Zelandiában cantoniroznak. Már Olasz Országból is sok Frantzia batallionok mentek oda.

A' Hollandiai kikötő helyekbe sok étellel meg terhelt hajók mennek be Prussziai, Dániai, Svéciai és Amerikai vitorlak alatt, mellyre nézve ott is meg szünt már a' drágaság.

Spanyól Ország.

Egy *Quintana* nevezetű helység mellett, a' múlt *Juliusnak* 11-ik napján egy olly különös phænomenon, avagy természeti jelenség történt,

mellyhez hasonlót nehezen mutathatnak a' historiák. Tudniillik, dél tájban sűrű ködkerekedvén, most ir'oztató fekete felhőre változott által, majd fok minden felé ábrázatokat mutatott. Gyakorta világos kék villamások mentek ki abból, a' mellyek kígyó forma tekergésekkel érdeklették a' földet. Végére mélyebben le bortsátkozván a' föld felé, valamit csak ért, mindent meg eméltett. A' leg erősebb előfákat is tövöstől szaggatta ki a' földből. Más három szomszéd falukra fővény és tüzkő effő hullott le azon felhőből, de viz egy tepp sem, a' melly egy egész juh nyáját pasztorostól együtt agyon vert. Különös dolog, hogy arra a' vidékre, a' mellyen ez a' természeti jelenség történt, semmi barom nem akart legelőre menni.

Német Birodalom.

Egy Fr. Commissariust, a' ki 12000 forinttal akart *Neuburgból Augsburgba* utazni, *Pöttmess* környékén, egy erdőben a' parasztok meg öltek, 's a' nála talált pénzt magok közt fel oltották. Az ezen dolognak vizgalására ki küldetett Fr. katonák a' gyilkosoknak nyomokba akadván, őket meg fogdostak, 's vás lántzokra kötözve *Augsburgba* vitték. E' folyó hólnapnak közepe táján a' bűnösöknek gyermekeik közül 14-en *Augspurgba* menvén, Francia fő Vezér *Moreau* lábajhoz borúltak, 's szüleiknek kegyelmet kértek, a' kiket ő egyen egyen 48 liverrel még ajándékozván, illy válasszal bortsatott el maga elől, hogy egyedül a' törvények határozhattyák meg bűnös szüleiknek jövendőbeli forsókat.

A' *Württembergi* herczegségben, a' *Kriebisü* passus, avagy szoros út mellett támadt szörnyű tűz, akármit igyekeztek azt meg óltani, még

mot is tart, a' melly által okozatott kár egynéhány millió forintra tétetődik.

B. Kray Cs. K. hadi Tárnokmesternek Alt-Oettingeni fő hadi Szállásáról így írnak Augustus 16-ik napján. „A' mi armadiánknál lévő Cs. Kir. Minister Gróf *Lehrbach* tegnap este érkezett ide, és ma reggel mingyárt conferentiát tartott *Duroc* polgárral, a' ki egy Fr. pattanyas seregnek Oberfiere, és Bonaparte Fő Conzulnak első Adjutánsa, és a' ki, Cs. K. General Majorral Gróf *St. Juliennél* együtt utazvan el Párisból, 4 naptól fogva itt múlat. (És így nem vólt ő Pécsben, a' mint sok közönséges levelek hirdették vala.) A' conferentiának végzése után videra a' bazáttal vált el Gr. *Lehrbachtól*, 's mingyárt *Páris* felé vette az útját, egy Cs. K. Fő Strázsamestertől kísirtetvén a' Fr. forpostokig.

Magyar Ország.

Sáros Vármegyében Augustusnak 18 ik napján. A' Bártfai savanyú viznek hathatos volta, hová tovább mind esmértefsebbé kezd lenni, 's már is annyira ki terjedt annak jó hire, hogy a' mostani vendégek közt, sok idegen Országból, nevezetessen, Auszriából, Galliciából, Angliából, Orosz Birodalomból, Török és Görög Országból valók is taláztatnak, 's mindnyájan egyenlőképpen magasztallyák ezen mi savanyú vizünknek erejét és hasznát. — A' mi ott lévő nemes szüületésű és gondolkozású Magyar Hazánkfiai, felettébb örvendezvén azon, hogy ennyi idegen tartománybeli vendégek gyüllöttek az avval való élésre öfsze, e' folyó hólnapnak 13-ikán minden jelenlévőknek gazdag vatsórat és lényes bált adtak, 's velek együtt vigan töltötték el 24

muzsikusból álló Chorus játéka mellett idejüket,

Szatthmár Vármegyében Aug. 14-ik napján. A' szárazság nállunk véghetetlen, ehhez képest az aratás is tsekély, szénánk kevés, de nem esőverte, és így igen jó. A' tengerihez (kukuritzához) kevés reményfégünk van, szölleink tsak ki nem égnek hegyeinkről, a' szüret tsekély lesz, és képtelenek lesznek a' torkos emberek szomjúságokat a' tavalyi savaanyú borral enyhíteni, a' mellynek akója már is 5 Rforinton 's 4 kr. kel. A' tiszta buzának Posonyi mérője 2 Rfor. 7 8. 9. kr.; a' kéttzeresé 1 Rfor. 50 kr. a' Rozs ugyanannyi, a' Tengeri 1 Rf. 42 kr., az Arpa 1 Rf. 4 kr. — Az All-földről sok szekerek jöttek hozzánk nyomtatni, a' melly nem óltsoságot jelent. Hogyha Erdély Országá nem fogja a' vele határos Magyar Vármegyéket segíteni, rövid időn 4 's 5 forint lesz a' buzának az árra. Tavaly a' fok esőzés, ez idén a' szárazság rontott meg bennünket. Hogyha jó békesseget ad a' Kegyeimes Ur Isten, minden nyomorúságainkat elfogjuk felejteni.

Elegyes Dolgok.

Londonban két egész hólnapig még tsak egy tsepp eső sem esett, még is mindazáltal, mindennek reményfége felett való vólt az aratás, jól mególtsodott az élet árra.

A' Koppenhágai udvar egy atallyában meg nem engedi, hogy a' Dániai hajókat meg visitirozzak az Anglusok. — A' Berlini Kir. udvar abban foglalatoskodik mostanában maga hathatos közbenjárása által, hogy közönséges békesseget szerezhesse a' hosszas hadakö-

zás terhe alatt nyögő Európának. — A' Hannoverai Val. Fejedelemségi Kormányfők, ama híres Brémai Astronomusnak, *Schröter* Urnak minden ég vizsgáláshoz tartozó eszközeit megvette, oly feltétel mellett, hogy ő holta napjáig megmaradhasson azoknak birtokában. — A' mint a' Tudósok jól tudják, ennél a' *Schröternél*, és a' Londoni *Herschel*nél egész Európában nints nagyobb Astronomus. — A' Svéviai Kerületnek *Fekete erdő* nevezetű, sok mélföldig tartó ropant erdejében másodszor is nagy tűz támadt, úgy annyira, hogy épen meg nem lehet oltani. — Helvetziának *Swiczi* nevezetű Cantonjában is hasonló tűz támadás vagyon, mellynek emésztő erejétől nagyon félték *Schwitcz* városa. — Ennek a' sok erdő gyulladásnak okául, a' mostani rendkívül való hévség tétetik. A' hegyes völgyes Helvecziában is olly rettentő meleg volt e két hólnapban, hogy az erdőkben lévő fű is megégett, és igen nagy szükséget szenvednek a' legelő marhák. — Alló Német Országban a' leg nagyobb folyóvizekben is kevés víz találtatik, 's csak nem mindenütt ki száradtak a' kutak. — *Aschaffenburgban* egy *Anglus Commissarius* vagyon, a' ki minden hólnapban 60000 livert fizet a' *Moguntziai* Val. Fejedelemségi katonaságnak. *Moreau* Fő vezér *Augsburgból* *Straßburgba* utazott. — Az *Augsburgi Thermometrum* szerint csak egy gradussal most volt a' melegség kissébb mint 1746 ik esztendőben *Bazileábn*, és csak 2 gradussal kissébb, mint a' minemű 1736 ban *Párisban* volt, mellynél nagyobb hévség a' 18 ik Században nem tapasztaltatott. — Az *Angliai Fels. Király* egész familiájával együtt a' *Weymouthi* fürdőben mulatott is marad *Septemberig*. —

Augustus 4 ik napján 3 *Angliai Quakerek* egy *Filadelfiából* való ifju *Quakert* mutattak bé ő

Kir. Felségének, a' kivél fokáig kegyelmesen beszélgetett. A' beszélgetés után, le vevén az ifjú *Quaker* a' süvegét, nem messze ö Felségétől buzgóan imádkozott a' Királyért, a' Királyi familiáért, és a' mint Angliát nevezte, azon kis szigetért (b) — A' *Tippo Saib* birodalmának elnyerése által, esztendőként 7 millió font sterlingel szaporodott a' napkeleti Indiára kereskedő Londoni gazdag Tarsaságnak a' jövedelme. — — A' Londoni Kir. képes Tárbán, a' múlt Julius 20 ik napján egy olly Magyar párnak képjei függesztettek fel, a' kik közzül a' férfi 172, a' felesége 164 esztendős volt, és 147 esztendőt töltöttek. — — A' hajlágénál a' University Library Glasgow, és az Algíriai Dey, vagy uralkodó herczeg közt szerzett békeségnek előjáró tikkelyei meghatározottak. — Az aratás Fr. Országban közepszerű volt, a' szüret vékony lezzen. Ott is na-

(b) A' *Quakerok* egy olly Secta Angliában, melly a' 17-ik Században támadt, mellynek első szerzője egy Fox nevü csizmadia volt, a' ki isteni sugallásokkal ditsekedvén, végtére Prófetának adta ki magát. Az ő tudományának veleje a' virtus, és a' belső sugallás volt, isteni tisztelete együgyü, 's vallása minden ceremonia nélkül való volt. Mindnyájan egy társaságot formálnak, szoros életet követnek, ételekben italokban mértékletesek, beszédjeikben, tselekedeteikben igazak öltözetjeikben nem bujjálkodók, senki előtt le nem veszik süvegjeiket, senkinek *Te* titulusnál egyebet nem adnak. Mind a' két nemből valóknak szabad köztök predikálnis, a. t.

gyon ártott a' szörnyü hevség, mellynél nagyobb nem tapasztaltak e' folyó században. — Az Orleánsi határokon, Augústus 4-ik napján, olly pyramidalis forma tüzet tapasztaltak a' mezőbön a' mezei munkások, mellynek alsó része minden füvet és hüvelykes veteményt meg emészített. — Velentzében is felettebb való vólt a' hévség. —

Az Orleánsi ifjú hercegeknek nevelője a' tudós Madame Genlis ki töröltetett az Emigránsok laistromából. — Bonaparté Napoleon első Fr. Conzul 1769-ik esztendőben, Augústus 16-ik napján született e' világra, következésképen most lépett 33-ik születésjére. Az Olasz Ország Chronologikáék mostanában azt irták, hogy ennelötte 400 esztendővel, a' Gvelfusoktól és Gvibelinusoktól inditatott háborúban költöztek ki az ő hajdani ősei Sarzanából, a' Génuai tartománynak egyik városából Korszikába, ők is azok mellé adván magokat, a' kik nemzeti szabadságokat védelmezték. — A' Nagy Britanniai Marínánál, az az, hajó seregeknél 125 Admiral, 423 hajós Kapitány, mind öszve 2063 tizt van szolgálatban. — A' Napoly Országí Lazaronik, és halászok üstökbe kaptak egymással; ezek republikánusi módón gondolkoznak, amazok pedig még most is álhatatosok uralkodó Fejedelmekhez való hívségeken. — A' miólta a' Fr. Conzuloknak azon végzések kí hirdettetett, melly szereznt mindennek (ki vévén a' közönseges tisztevelőket) szabadságára hagyatik a' nyugalom napnak tartása, azólta tsak nem egézlen el nyelték a' vasarnapok a' decadikat. — Straßburgnak némelly szomszéd környékeiben sok kárt tettek a' pusztító sáskák. — A' Cisalpina Republikában minden 17 és 25 esztendők közt levő legény köteles

leszen a' hadi szolgálatra, az idősebbek meg válthattyák pénzen magokat. — VII. Pius Pápa az életnek Római Statusból való ki vitelét kemény büntetés alatt meg tiltotta.

A' Fr. Rénsi armadiának első igen tanúlt seb-orvosa, Polgar *Percy*, a' ki az ennekelötte 9 hetekkel veszedelmes sebbe és rabságba esett ifjú *Lichtenstein* herceget, maga gondviselé alá vette, olly szépen helyre állította ötet, hogy már nemcsak minden veszedelmen kívül vagyon, hanem e' mellett beteg ágyából is fel kelhet. Tulajdon kezével írott levelével tudositotta ez a' herczeg, édes anyját, az özvegy *Lichtenstein* Herczegnét maga állapotjáról, mellyben nem gyözi a' fent említett Fr. Chirurgusnak maga eránt mutatott szilárd munkaságát és vigyázóságát elegendőképen dicsírni.

Előszöri Jelentés.

Tek. Nem. Békés Vármegyében fekvő Szarvas nevezetű Mező Városnak országos vásár napjai, O Csász. és Kir. Felségének e' most folyó hólnapnak 25-ikén költ Kegyelmes Resolúciója mellett, némelly részben akként változtattak meg. Az első vásár ugyan, mint ennekelötte, úgy ennekutánna is Böjtelő Havának 24-ikén, az az, Sz. Mátyás napján; a' második melly eddig Kis Asszony Havában, Sz. Bertalan napján tartatott, ennekutánna Sz. Iván Havában, Keresztelő Sz. János napján, a' harmadik pedig, a' melly eddig Karátsony Havában, Sz. Arnold napján esni szokott, ezután, ezen hólnapnak 21-ikén, az az Sz. Tamás napján fognak tartattatni. Mellyet azért kívántunk a' Publicumnak tudtára adni, hogy azok a' kik, a' fent nevezett Mező városban esni szokott vásárookra ennekelötte jární szoktak tudhassák magokat mihez tartani.

D. D. S.